

БУТУН КУЧ ПАХТА ЙИГИМ-ТЕРИМИГА!

БУТУН ДУНБ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИ!

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТЧИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАХАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАХАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 180 (2213).

9 сентябрь, якшанба 1962 йил.

Баҳоси 2 тийин.

ПАХТА ТЕРИМИНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАЙЛИК

Мамлакатдаги пахтакор районларини қишлоқ хўжалик ҳодимлари коммунистик қурлишида масъулиятли марралардан биринчи эгаллаб турибдилар. Улар пахта етиштиришда...

қосил терими ялли бошланиб кетадиган кунлар узок қолгани йўқ. Мана шу масъулиятли кунларда теримга ҳамма нарса шай қилинди. Йўриқ, бунинг синчиклаб текшириш қилиш зарур. Ишни шу тартибда ташкил этмоқ керакки...

қолмаслиги керак. Бир қанча областларда терим машиналари, кўсак учувиш машиналари ва бошқа техниканинг ремонти шу чоғида тугалланмаган. Масалан, сентябрнинг биринчи ҳафтаси ўтиб борапти-ю, Озарбайжонда ҳам кўпгина агрегатларни ремонт қилишга киришилгани йўқ.

Бўқа районидagi «Ленин йўли» колхозининг чевар теримчи ўртоқ Гулчи Бекророва жавҳар сум охиригача 13 тонна пахта теримга сўз берди. Ҳозир у кунда 100 килограммдан ошдириб «оқ олтин» термоқда. Суратда: ўртоқ Г. Бекророва.

ВЛКСМ МАРКАЗИИ КОМИТЕТИДА

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Г. Загладиннинг маъбулотида эълон қилинган «Галлакорлик шарафини қадрлаган!» сарлавҳали мақоласи ва РСФСР Олий Совети депутати фрезерчи И. Д. Леоновнинг «Совет ишчисининг шаънашавати» деган мақулоб ешларни меҳнатта ва социалистик мулкка коммунистик муносабатда бўлиш, совет меҳнатқили дегаи ном билан фахрланиш, коммунистик қурилишнинг тақдирини учун ва айниқса, коммунистнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш учун ҳар бир кишининг масъулиятини оширини руҳида тарбиялашда натижа сийси аҳамиятга эга.

ВЛКСМ Марказий Комитети Н. Г. Загладиннинг мақоласида ва И. Д. Леоновнинг маъбулотида кўтилган проблемаларга тоғт натижа ахалим бериб, махсус кўлар чиқариб, Комсомол Марказий Комитети иттифоқи республикаларнинг ВЛКСМ Марказий Комитетлари, ўлка, област комсомол комитетлари, территориал ишлаб чиқариш бошқармалари комсомол ташкилотчилари, район, шаҳар комсомол комитетлари зиммасига...

СССР Мудофаа Министрининг БУЙРУҒИ

1962 йил, 9 сентябрь. № 223 Москва шаҳри.

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар! Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар! Танк саноятининг ишчилари, инженер ва техниклари, ўртоқлар! Бугун совет халқи ва унинг шавқатли Қурулди Кучлари Танкчилар кунини байрам қилмоқда.

Совет ишчиларининг тинч ижодий меҳнатини шавқатли армия ва флотнинг мустаҳкам қуришмоқда. Совет жангчилари ўз ҳарбий бурчларини фидокорона бажариб, ҳарбий маҳоратини юксак маънавий ва жанговар фаилатларини тақомиллаштириш устида тийма меҳнат қилмоқдалар, янги техникани ва замонавий жанг қилиш санъатини кўнгил билан эгалламоқдалар, ҳар қандай агрессорга қачқатчи зарба беришга ҳаммиша тайёр бўлиб турмоқдалар.

СССР Мудофаа Министри, Совет Иттифоқи Маршали Р. МАЛИНОВСКИЙ.

ҲАР БИР СОВХОЗ ЮКСАК РЕНТАБЕЛЬ БЎЛСИН

СОВХОЗ ДИРЕКТОРЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ

Ўзбекистон совхозлари янги йилнинг биринчи ярмидаги молдий-хўжалик фаолияти якуллари қандай бўлди? Ўтти йиллик социалистик мажбуриятларини бажариш юзасидан улар олдига турган энг муҳим вазифалар нимадан иборат? Совхоз директорларининг 6 сентябрда Тошкентда бўлиб ўтган республика кенгаши ана шу масалага бағишланган эди.

ердан олинган пахта ҳосилини кўрсатишлари хозирги куннинг юксак талабига жавоб беролмайдиган кўпгина хўжаликлар ҳам бод. Ўтган йили давлатдан кўп қарздор бўлиб қолган ана шу хўжаликлар бу йил ҳам орқанда қолмоқдалар. Бунинг асосий сабаби шунки, уларга юзани раҳбарлик қилишмоқда давлат интизоми бўлгани беғинар, техника тарафидан масалаларига етарли эътибор берилмади. Худди шу сабабларга кўра юқори ҳосилли ва юксак рентабель бўлиб қолган пахта совхозлари бўлиб қолган.

Кенгаша Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ишлук хўжалик махсуслигини етиштириш ва тайёрлаш министри Х. Эргашев доклад қилди.

Бироқ хили ишлаб чиқариш кўрсаткичлари хозирги куннинг юксак талабига жавоб беролмайдиган кўпгина хўжаликлар ҳам бод. Ўтган йили давлатдан кўп қарздор бўлиб қолган ана шу хўжаликлар бу йил ҳам орқанда қолмоқдалар. Бунинг асосий сабаби шунки, уларга юзани раҳбарлик қилишмоқда давлат интизоми бўлгани беғинар, техника тарафидан масалаларига етарли эътибор берилмади. Худди шу сабабларга кўра юқори ҳосилли ва юксак рентабель бўлиб қолган пахта совхозлари бўлиб қолган.

Совхоз ишлаб чиқаришини ривожлантириш масалалари КПСС XXII съездининг тарихий ҳужжатларида ва партия Марказий Комитети янги Пленумининг қарорларига нег ўрни олганлиги кенгашида таъкидлаб ўтилди. Никита Сергеевич Хрушчевнинг совхозлар йиллик ишлари ҳақидаги ишлаб чиқаришнинг тўғри бошқариш намунаси бўлиб хизмат қилиши, қол, ҳозирнинг ер ва техникани яхши фойдаланиш, меҳнат умумдорлигини узлуксиз ошириш ва махсус таълимнинг кўрсатилиши учун курашишда уларга ибрат бўлиши лозим деган сўзлари совхоз ҳодимлари учун жанговар широк бўлиб қолди.

Бенигно хамма совхозлар рентабель ишламоғи керак. Партия ана шунга талаб қилмоқда. Пахта ҳосилдорлигини кескин оширишга эришиш, энг янги техникани дадил жорий қилиш билан бирга, ем-хашак базасини тез ривожлантириш, чорвачилик махсусдорлигини оширини тўғрисида ҳам таъкидлаб ўтилди. Қадрларни таъбилаш ва ташлаш соҳасидаги ишларни кўчатириш, ҳар бир ишлаб чиқариш участкасида янги хисоб-китоб ва контрол жорий қилиш, совхоз ишчиларининг ўз меҳнатларини самарасиздан моддий маънафатдорлигини таъин ҳам ошириш лозим.

«Қоплоб» кўрсаткичи директори С. Умаров. Ўқон территориал бошқармаси бошлигининг ўринбосари ўртоқ Г. Шенков, «Ўзбекистон» совхозининг директори ўртоқ Аралов, Жомбой территориал бошқармасининг бош бухгалтери ўртоқ Сулаймонов ва бошқа ўртоқлар хўжаликларда давлатнинг ҳосилдорлигини оширини ва чорвачилик махсусдорлигини юксалтириш, совхозлар экономикасини мустаҳкамлаш юзасидан амалга оширилган таъбирлар тўғрисида гапириб бердилар.

«Хўсей» совхозининг директори С. Умаров. Ўқон территориал бошқармаси бошлигининг ўринбосари ўртоқ Г. Шенков, «Ўзбекистон» совхозининг директори ўртоқ Аралов, Жомбой территориал бошқармасининг бош бухгалтери ўртоқ Сулаймонов ва бошқа ўртоқлар хўжаликларда давлатнинг ҳосилдорлигини оширини ва чорвачилик махсусдорлигини юксалтириш, совхозлар экономикасини мустаҳкамлаш юзасидан амалга оширилган таъбирлар тўғрисида гапириб бердилар.

Кўпгина илгор хўжаликларининг коллективлари ишлук хўжалик ишлаб чиқаришини янада кескин юксалтириш юзасидан партияга илган сўған вазифаларини амалга ошириш учун бошланган курашга актив қўшилдилар. «Совет» — Ўзбекистон ССР беш йиллик, «Пенкент», «Хазорбў», Гагарин номи, «Хамза Хакимзода номи», «Малик», «Улар», «Коммунизм», «4-Вресский» ва бошқа бир қанча совхозларининг ишчилари мустаҳкамлаш ички резервларини мохлиқ билан иттифоқ олаштириб, таъбирларнинг прогрессив усулларини ҳамда комплекс механизацияни кўнгил билан жорий этишга бунинг йил эълари олган юксак социалистик мажбуриятларини бажариш соҳасида дугуст ютуқларини кўлга келтирмоқдалар. Уларнинг асосий эътибори янги йилдаги мўлжалланган маррага, яъни ҳар гектар

«Хўсей» совхозининг директори С. Умаров. Ўқон территориал бошқармаси бошлигининг ўринбосари ўртоқ Г. Шенков, «Ўзбекистон» совхозининг директори ўртоқ Аралов, Жомбой территориал бошқармасининг бош бухгалтери ўртоқ Сулаймонов ва бошқа ўртоқлар хўжаликларда давлатнинг ҳосилдорлигини оширини ва чорвачилик махсусдорлигини юксалтириш, совхозлар экономикасини мустаҳкамлаш юзасидан амалга оширилган таъбирлар тўғрисида гапириб бердилар.

республика бийлашмасининг раиси М. И. Кичанов ўз нутгини қишлоқ хўжалик ишчиларини сақлаш ва улардан самарали фойдаланиш масалаларига бағишладилар. Кенгаша Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. Хайдаров ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Курбонов ўртоқлар нутқ сўзладилар.

Кенгаш ишда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси С. Насриддинова иштирок этиди. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТ РАЙОНЛАРИ ВА ТЕРРИТОРИАЛ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАЛАРИДА ПАХТА ТАВЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 8 СЕНТЯБРАГА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобда)

Районлар ва ишлаб чиқариш бошқармаларининг номи	Бир кунда	Мавсум бошланган бери	Районлар ва ишлаб чиқариш бошқармаларининг номи	Бир кунда	Мавсум бошланган бери
Оқўрғон	0,23	0,57	Янгийўл	0,59	1,04
Бўқа	0,48	1,32	Янгийўл бошқармаси бўйича	0,54	1,49
Пенкент	0,63	2,38	Гулистон	—	—
Ўрта Чирчиқ	0,51	1,32	Комсомол	0,22	0,31
Чирчиқ бошқармаси бўйича	0,45	1,29	Сирдарё	—	—
Оҳангарон	—	—	Сирдарё бошқармаси бўйича	0,06	0,09
Бўстонлик	—	—	Бекобод	0,31	0,72
Калинин	—	—	Янгийўл	—	—
Оржоникидзе	0,55	0,98	Янгийўл бошқармаси бўйича	0,14	0,33
Тошкент бошқармаси бўйича	0,55	0,98	Юқори Чирчиқ	—	—
Юқори Чирчиқ	0,94	3,93	Қуйи Чирчиқ	—	—
Қуйи Чирчиқ	—	—	Чиноз	0,68	1,72
Чиноз	0,68	1,72	Област бўйича	0,31	0,82

СССР Мудофаа Министрининг БУЙРУҒИ

1962 йил, 7 сентябрь. № 227 Москва шаҳри

БЕГИЛАНГАН ХИЗМАТ МУДДАТИНИ ЎТАБ БЎЛГАН ХАРБИИ ХИЗМАТЧИЛАРНИ ССРС ҚУРОЛДИ КУЧЛАРИ САБИДАН ЎШАТИШ ҲАМИДА ҲАҚИҚИ ҲАРБИИ ХИЗМАТГА НАВБАТДАГИ ЧАКИРИК ТЎҒРИСИДА Умумий мажбурий ҳарбий хизмат тўғрисидаги қонунга мувофиқ бурурам:

1. Қонунида белгиланган ҳақиний ҳарбий хизмат муддатларини ўтаб бўлган солдатлар, матрослар, сержантлар ва старшиналар Совет Армияси, Ҳарбий Деңиз Флоти, чегара ва ички қўшинлар сафларида зағасга бўшатилинди.

Кейинги уч йил ичида машҳур механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Оқунова ва қачиринга қўшилган кўлаб хотин-қизлар механик-ҳайдовчилик насабини ўрганиб, колхоз ва совхозларининг далаларида улкан «зангори кема»ларга моҳирлик билан капитанлик қилиштиради. Биргина Вресскийдаги механизация билим юртини 1960 йилдан бери областининг Янгийўл, Оқўрғон, Пенкент, Чиноз, Қуйи Чирчиқ, Ўрта Чирчиқ ва бошқа районларидан келган 170 га яқин хотин-қиз тамомлаб қилди.

ТУРСУНОЙЧИ ҚИЗЛАР ҚАНИ?

бошқа районлардан ҳам анчагина келтириш мумкин. Афсуслик, механик-ҳайдовчилик курсларини битириб чиқаётган ҳамма хотин-қизлар ана шундай муваффақият билан меҳнат қилмоқда деб бўлмайди. Айрим колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари Турсунойчи хотин-қизларнинг тадбир билан дугустроқ қизиқмайдилар, баъзи хўжаликларда эса уларга нисбатан ишончасизлик назари билан қараляпти. «Бу йилча смедонлик қила тур, келгуси йилда ўзинга алоҳида тегис машинаси берами», — қўчилик хўжаликларининг раҳбарлари Турсунойчиларга ана шундай ваъда бериб, қўйинларини пуч еғоңда тўлдирдилар. Ваҳоланки, механизатор хотин-қизлар ишлаб чиқариш бригадаларида иш намунали ташкил этилган.

Катта янги билан идорага Борган қизларнинг кўнглидан тарқувини тушиб қайтиши. Орадан яна бир йил ўтди. Аммо, турсунойчиларга ваъда қилинган терим машинасидан дарак ҳам бўлмади. Улар далада кўл меҳнати билан шуғулланишга берди.

Механизация билим юртини битирган хотин-қизларнинг кўла парварлиши даврида ишлаб чиқариш деярли қўймайсиз. Бунинг сабаби нимада? Ҳақли саволга Вресскийдаги билим юртининг директори ўртоқ А. Макаримов бундай жавоб берди:

Нихот бунда Зайтуновнинг тизини тоқ бўлди. Қуруларнинг бир дала район комсомол комитетчиларига «дардан» чиқди. «Ахир, 6 ой ўқидим, 2 йилдан бери трактор беришмайди. Бу нима деган га? Колхоз комсомолларининг умумий йиғилиши қақирди. Унда Зайтуна бу тўғрида яна гапирди. Мажлисда қизга тракторчилик касбига ишлашга ардам бериш тўғрисида қарор қилинди. Ана шундай уринишлар туфайли шу кунларда қиз транспорт тракторчи бошқаришга муваффақ бўлди. Биз колхоз раиси ўртоқ Мун Сен-Ер билан машина теримига хозирлик қилиш, турсунойчи қизлар тўғрисида суҳбатлашдик. У дудмал жавоб қайтарди. Қизлар бу йил ҳам машинада пахта терини амри-маҳол бўлиб турибди. Чунки, колхозда участка ажратиш, терим маддиаси сотиб олишга панима орасидан қаралмоқда.

«Уқуз» программасини турсунойчиларга нег профилда билим бериш кўла тўтилмаган. Бу ҳақда республика Қишлоқ хўжалик министрининг айтган эдик, у ердаги ўртоқлар терим агрегатини билишса бўлди, дейинди. Ажабо, министрликдаги ўртоқлар программа тузишда бу камчиликни қувватлаётганликларини нима деб тушушса бўлар экан. Машина теримига тайёргарлик кун сайин қилиляпти. Бу йил пахтазорларда ўтган йилдагидан анчагина кўп терим агрегати ишлайди. Аммо, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари турсунойчилардан айримларига машина бериш тўғрисида ҳатто ўблаётганлари ҳам йўқ. Бу йил шунга эришайликки, ҳар бир турсунойчи терим агрегати штурвалини бошқарсин!

3. ҚўРҒИЗИРОВ. «Тошкент ҳақирати»нинг муҳбири.

БУГУН ВОЛГАР ХАЛКИ-
НИНГ МИЛЛИЙ ВАЯРАМИ
— ОЗОДЛИК КУНИ

ДУСТЛИГИМИЗ—АБАДИЙ ВА БУЗИЛМАС!

Алоқаларимиз кенгайверсин

Мамлакатлар ўртасидан ўзаро иқтисодий алоқа халқлар дустлигининг энг муҳим омилларидан ҳисобланади. Заводимиз коллективи ҳозир 26 та чет эл мамлакати билан иқтисодий алоқа қилиб турибди. Уларга закарлар бўйича кабель маҳсулотлари етказиб берилмоқда.

Қардош Болгария Халқ Республикаси билан иқтисодий алоқамиз бундан 10 йиллар ҳамаси илгари бошланган эди. Шундан буён биз дустларимизнинг буюртмаларини беқам-кўст бажариб келмоқдамиз. Бу ўз навбатида совет ва болгар халқлари ўртасиданги дустлигини мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда.

Узоққа бормай шу йилнинг ўтган ойларини олиб кўрайлик. Биринчи ярим йилда заводимиз Болгариядан турли мамлакатлар учун фойдаланидиган кабеллар, жумладан 11950 метр эскиватор кабелли 1760 метр шлангли сым, 53 тонна троллей сымлар ва янвал кўп миқдорда бошқа хил кабелли маҳсулотлари тайёрлаб бериш юзасидан буюртма олган эди.

Коллективимиз дустларимизнинг кабель маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини тўла ҳисобга олиб, буюртмаларни биринчи навбатда бажариш, самоватчилар тили билан айтганда «яшия йўл» очиб бериш ишорини ўртага ташлаб, самоватли меҳнат қилмоқда. Биз юқорида қайд қилган миқдордаги маҳсулотларнинг ҳаммасини муддатдан анча илгари тайёрлади ва Болгарияга жўнатдик.

Бундан болгар қардошларимиздан шу йилнинг учинчи квартал мобайнида етказиб бериш учун заводимизга янги заказ келди. Улар 11,5 километр эскиватор кабелли, 3 километр наватаж кабелли ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаб беришни сўраганлар.

Заводимизнинг меҳнатсевар ишчилари, инженер-техник ходимлари буюртмалар олгач ички имониятларимизни қайта кўриб чиқдилар ва буюртмаларнинг ҳам муддатдан анча илгари бажара оlishини мумкин деган қарорга келдилар. Жумладан болгар дустларимизга учинчи квартал учун белгиланган маҳсулотнинг ҳаммасини август ойи даёқ тайёрлаб жўнатдик. Бу заказни бажариш заводимизнинг энг пеш қадам пех ва участкаларига топширилди. 20 пех коллективи Болгария Халқ Республикаси буюртмаларини бажаришга катта ҳисса қўйди. Айниқса К. Примоглова ва А. Овчеров ўртоқлар бошқик коммунистик меҳнат бригадаларининг аъзолари бу ишга катта масъулият билан қараб, фидокорлик кўрсатиб ишладилар.

Коллективимиз бундан буён ҳам қардошларимиз буюртмаларини ҳаммаша биринчи навбатда тўла-тўқис, сифатли бажариш учун барча имкониятларни сафарбар қилди. Дустлигимиз раъзи — иқтисодий алоқамиз кенгайверсин!

К. САФОНОВ,
«Ташкабель» заводининг директори.

45 МИНГ ТРАКТОР

Болгария қишлоғида га-
лаба қозонган кооператив
тузуми мамлакат қишлоқ
хўжалигини ўзгартириб
юрборди, уни йирик меха-
низацияланган ишлаб чи-
қаришга айлантирди. Ҳо-
зиргиге вақтда қишлоқ хў-
жалик ишлари ҳар хил
турларининг 70 процентдан
кўпроги машиналар ёрда-
ми билан бажаришмоқда.
Кооператив далаларида 45
миңдан ортқик трактор (15
от кучига айлантириб ҳи-
соблаганда), 9 миңдан
зиёд комбайн, 10 миңга
яқин юк автомашинаси иш-
лаб турибди. Ваҳоланки,
1939 йилда Болгарияда жа-
ми 3 миң трактор бор эди,
комбайнлар эса бутунлай
йўқ эди.

Халқ ҳокимияти йилла-
рида қишлоқ хўжалигининг
маҳсулоти 50 процентдан
зиёд кўпайди.

Суратда: Болгария Халқ Республикасининг пойтахти — Софиядаги Ленин номидаги майдон.

СОЦИАЛИЗМНИНГ ҚУДРАТЛИ ОДИМИ

Болгария Халқ Республикаси
1944 йил 9 сентябрда галаба қоз-
онган социалистик революция-
нинг мевасидир. Шу кунин болгар
халқи ўзининг Коммунистик партия-
сининг раҳбарлигида, Совет Армия-
сининг хал қилувчи ёрдамида фа-
шистик диктатурани ағдариб таш-
лаб, халқ демократиясини ҳокимия-
тини, меҳнатнашлар ҳокимиятини
ўрнатди.

Кирил ЛАЗАРОВ,
Болгария Коммунистик партияси
Марказий Комитетининг аъзоси,
Болгария Халқ Республикасининг
қўли министри

Коммунистик партия илҳомлан-
тириб турган болгария меҳнат-
нашлари экономикани ривожлан-
тиришда янгидан-янги муваффақия-
тларни қўлга киритмоқдалар.
Мамлакатда планларни муддатдан
илгари бажариш, резервлардан
энг яхши фойдаланиш, комаше
ва материалларни максимал дара-
жада иқтисод қилиш учун соци-
алистик мусобақа кенг қулоч ёй-
моқда.

Уша даврдан бери Болгарияда
чўқур иқтисодий, сийсий ва иқти-
содий ўзгаришлар бўй берди. Мам-
лакатда социализм галаба қозон-
ди. Янги ҳаёт курашида энгаша-
ган муваффақиятларидан фах-
рланиб хиссига тўлиб тошган халқ-
имиз социализм деган сари ёри-
ни нур сочаверсин деб, битмас-
туганмас иқтисодий ғайрат билан
меҳнат қилмоқда. Болгария меҳ-
натнашлари, Коммунистик партия
чиноби берган йўлдан қимбат ишорат
билан олган бормоқда. Бу йўл энг
адолатли жамият — коммунизм-
ни барпо қилишга олиб келади.

Социализм маданиятни ривож-
лантириш учун ҳам кенг уфқлар-
ни очиб берди. Болгарияда ум-
вий таълим, махсус ва олий ўқув
юртлари пайдо бўлиди. Бу ўқув
юртларида ҳозир бир ярим милли-
он киши ҳақ тўламадан ўқимоқ-
да. Эндилкида мамлакатимиз ўрта
маълумотли ишчилар ва олий
ўқув юртлари студентлари соғин
жихатида дунёда олдинги ўрин-
лардан бирини ишғол қилди. Бол-
гария маданият усталари, профес-
сорлар ва хаваскор бадиий кол-
лективлар талантига кўчма халқ,
адо қонус ва фестивалларда
ююри баҳо берилди.

Болгария келгусига мўл-
жалланган ривожланишининг улкан
перспективаларини белгилаш дара-
жасига етди. Халқ хўжалигига
напитал маблар сарфлаш 1965
йилда 1960 йилга нисбатан 70
процент кўпайди. 1980 йилда эса
8 марта кўпайди.

Халқимиз фазнинг ёридан кела-
жак учун курашини мамлакат
амалда иқтисодий ҳалокат ёқаси-
да турган бир пайтда бошлаган
эди. Маълумки, халқ ҳокимияти
напиталини тузувдан мусбатли
меросин олган эди. Утмишда Бол-
гария хўжалик жиҳатдан қолоқ
мамлакат бўлган. Унинг экономи-
каси асосан деҳқончилик харак-
терига эга эди. Оғир саноат де-
ляти йўқ бўлган. Монах-фашистик
буржуазиянинг хўжайинлиги қили-
ши, чет эл капиталининг зуравон-
лиги, немис-фашист оккупацияси
мамлакат экономикасини бутунлай
нашқор қилиб қўйган. Болгар
халқини очлик ва кулликка мах-
кум этган эди.

Социалистик экономика ва ма-
даниятни вужудга келтиришда бол-
гар халқи жиҳатдан қийинчиликлар-
ни енгиб ўтди. Бу қийинчиликлар
Вильо Червенков дарида шахс-
га сийгини авж олиб кетганлиги
натijasида пайдо бўлган эди.
Партия Марказий Комитети пар-
тия, давлат ва хўжалик ташкилот-
ларида раҳбарликнинг ленинча
принципларини тиклади. Натijasи-
да халқнинг маънавий-сийсий би-
рлиги янада мустаҳкамланди, халқ
ижодий кучлари булоғи кучлироқ
қайнаб тошди.

Болгария экономикаси табиий
бойликлар базасида ва жаҳон со-
циалистик системаси доирасида
меҳнатни халқаро тақсимлаш асо-
сида ривожланимоқда. Бизнинг
мамлакатимиз рангли ва қора ме-
таллургияни кенг ривожлантириш
юзасидан катта имкониятларга
эгадир. Келгусида электротизм
ишлаб чиқариш тўртинчи мартадан
зиёд, қўроқини ишлаб чиқариш
тахминан 3—4 баравар, рух ишлаб
чиқариш тўрт бараварга яқин кў-
пайди. Қора металллар ишлаб чи-
қариш эса йилга ҳозирги 300
миңг тоннадан 4—5 миллион тон-
нага етказилади.

Узининг халқ манфаатларига
қарши бўлган сийсатини оқлаш
учун соткин буржуазия чет эл мо-
нополиялари фойдасини кўзлаб,
Болгария миллий саноатини вуж-
удга келтириш учун зарур таби-
ат бойликларига эга эмас деб ис-
ботлашга уринди. Ҳозир бу «наза-
рия» бутунлай ва батамом рад
этилган. Болгарияда экономикани
тез ривожлантириш учун ҳамма
шароитлар мавжуд. Социализм
мамлакатнинг баракали бойлик-
ларини халқ хизмати йўлига бурди.
Ҳозирги замонада Болгария —
бу индустриал-аграр мамлакатдир.
Мамлакатда саноат маҳсулотлари
ишлаб чиқариш хакми урушда
илгарики даражадан 14 марта ор-
тиб кетди!

Перспектив план қишлоқ хўжа-
лигини янада интенсив равишда
ривожлантиришни кўзда тутди.
Тоғлик районлардан иборат бўл-
ган Болгарияда экин экиладиган
ерлар аҳоли жон бошига ҳисобла-
ганда нисбатан намдир. Шунинг

Халқ хўжалигининг тез ривож-
ланиши меҳнатнашлар даромади-
ни кескин кўтариш имкониятини
берди. Беш йиллик планда иш ҳа-
қи фондини бу йил 1.400 милли-
он левга етказиш кўзда тутилган
эди. Бу рақам 1960 йилдаёқ бир
миллиард 670 миллион левга та-
шкил этди. Деҳқонларнинг пул да-
ромадини 1962 йилда 800 милли-
он левга бараварлаштириш кўзда
тутилган эди. 1960 йилдаёқ деҳ-
қонлар пул даромади 830 милли-
он левга етди.

Хозир болгар халқи тўртинчи
беш йиллик планни (1961—1965)
муваффақият билан бажармоқда.
Бу план социализмнинг моддий-
техника базасини ҳар томонлама
ривожлантириш ва социалистик
ишлаб чиқариш муносабатларини
мустаҳкамлашни таъминлайди.

Халқ хўжалигининг тез ривож-
ланиши меҳнатнашлар даромади-
ни кескин кўтариш имкониятини
берди. Беш йиллик планда иш ҳа-
қи фондини бу йил 1.400 милли-
он левга етказиш кўзда тутилган
эди. Бу рақам 1960 йилдаёқ бир
миллиард 670 миллион левга та-
шкил этди. Деҳқонларнинг пул да-
ромадини 1962 йилда 800 милли-
он левга бараварлаштириш кўзда
тутилган эди. 1960 йилдаёқ деҳ-
қонлар пул даромади 830 милли-
он левга етди.

Халқ хўжалигининг тез ривож-
ланиши меҳнатнашлар даромади-
ни кескин кўтариш имкониятини
берди. Беш йиллик планда иш ҳа-
қи фондини бу йил 1.400 милли-
он левга етказиш кўзда тутилган
эди. Бу рақам 1960 йилдаёқ бир
миллиард 670 миллион левга та-
шкил этди. Деҳқонларнинг пул да-
ромадини 1962 йилда 800 милли-
он левга бараварлаштириш кўзда
тутилган эди. 1960 йилдаёқ деҳ-
қонлар пул даромади 830 милли-
он левга етди.

ЯНА КЕЛИНГЛАР

Дуст, ўртоқ, биродар! Нақадар
жарангдор, мазмунли сўзлар. Улар
партияимиз қабул қилган комму-
низм қурилиши Программасида
ҳам бу сўзлар жаранглаб туринти.
Ҳа, совет ишчилари ҳақиқий
дустларни беҳад ҳурмат қилиша-
ди, улар учун эҳтишимиз очиқ, уй-
имизнинг тўри уларники.

Бизда бир группа болгар ёшлари
келишиди. Улардан 50 га яқини
бизнинг совхозимизда ҳалол меҳ-
нат қилишиди. Совхозимизда бол-
гар дустлар самийи кутиб олин-
ди. Уларга хўжалигимизни, ишлаб
чиқаришининг ташкил этилишини
кўрсатдик, дустона алоқа бол-
дик. Совхоздаги ҳар бир меҳнат-
каш болгарияликларга ўз тажри-
баларини, фан ва техника инжи-
ликларини самийиат билан ту-
шунтириб беришиди. Икки йил му-
бойинла уларга пахта етиштириш-
даги барча процессларни ўргати-
дик.

1956 йил эди. Республикамизга
пахтачиларни ҳунарини ўргатиш,
тажрибаларни ўртоқлашнинг мақса-

дида бир группа болгар ёшлари
келишиди. Улардан 50 га яқини
бизнинг совхозимизда ҳалол меҳ-
нат қилишиди. Совхозимизда бол-
гар дустлар самийи кутиб олин-
ди. Уларга хўжалигимизни, ишлаб
чиқаришининг ташкил этилишини
кўрсатдик, дустона алоқа бол-
дик. Совхоздаги ҳар бир меҳнат-
каш болгарияликларга ўз тажри-
баларини, фан ва техника инжи-
ликларини самийиат билан ту-
шунтириб беришиди. Икки йил му-
бойинла уларга пахта етиштириш-
даги барча процессларни ўргати-
дик.

Софиядаги радио заводининг
телевизорларни йиғиш ҳеҳсида.

чи эканлигини ҳам
намоиши қилган. Бу урушда
кўрсатган жонғавар хиз-
матлари учун Александр
Александрович Пушкин
«Жасорати учун» деган
сўзлар ёзилган олтин қи-
лич ва тўртинчи даражали
Владимир медали билан
мукофотланган.

«Жасорати учун» деган
сўзлар ёзилган олтин қи-
лич ва тўртинчи даражали
Владимир медали билан
мукофотланган.

Надрдон болгариянинг дустлари!
Келинги йилларда совхозимизда
анчагина янгиликлар юз берди.
Хўжалигимиз янада мустаҳкам-
ланди. Терим агрегатлари ва бо-
шига қишлоқ хўжалик машиналари-
миз аввалгидан анча кўпайди. Биз
жонжон Коммунистик партия ва
Совет ҳукуматининг ана шундай
катта раҳмқўрликларига жавобан
йил сайин пахтадан юқори ҳосил
етиштирмоқдамиз.

Азиз дустлар! Сизларнинг ҳар
бирингизни ҳурмат билан тилга
оламиз. Келинглари ана тажриба-
ларимиз билан ўртоқлашаверамиз.
Икки халқнинг дустлиги, мусоба-
қаси ер юзюда тинчликнинг мус-
таҳкамлашишга муносиб ҳисса
бўлиб қўшилясин!

И. ИБРОҲИМОВ,
«УзССР беш йиллиги» сов-
хозининг директори.

Пушкиннинг ўғли—озодлик уруши қатнашчиси

— Кавалериячилар, қа-
ранглар, рўпарамизда Бол-
гария, муқаддас славян тур-
поғи ястаниб ётибди! У ер-
да она-сизгилларимиз ва
ака-укаларимиз ҳалок бўл-
моқда!
Ун учинчи кавалерия
полкининг командири, улғур
рус шоири А. С. Пушкин
Дунайни кечиб ўтиш олдидан
ўз баҳодирларига шундай
сўзлар билан мурожаат
қилган эди.

Ун учинчи кавалериячи-
лар полки рус армиясининг
бошқа қисмлари билан бир-
галикда Болгарияни турк-
лар зулмидан озод қилиш
учун бўлган кўпгина жанг-
ларда, жумладан жуда куч-
ли мудофаа қилинган Еле-
на шахрини қамал қилишда
қатнашган. Бу жангларда
полковник Пушкин ўзининг
тадбиркор ва қобилиятли
командир эканлигини кўр-
сатибгина қолмай, балки
довжорак, жасоратли жанг-

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
2-БЕТ, 9 СЕНТЯБРЬ, 1962 ЙИЛ.

Болгариянинг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришда поли-
экиллари ва сабазоғичлик салмоқли ўринини эгаллайди. Мам-
лакат бундай маҳсулотларни кўйлаб экспорт қилади. Сурат-
да: Пелово қишлоғидаги кооперативнинг илгор звероеси поми-
дор тераитри. БТА-ТАСС фотолари.

ҚАРДОШЛИК ТИМСОЛИ

Мен Болгарияда бўл-
ганим. 1955 йилнинг
кузи эди. Биз — бир
группа совет мутахас-
сислари қардош Бол-
гариянинг пойтахти
София яқинида Стара
Загора шаҳрида
барпо қилинаётган пах-
та тозалаш заводини
ускуналашга дустларни
мизга кўмаклашиш
учун бордик. Корхона
ускуналари ва маши-
наларининг деярлик
кўпчилиги Тошкент
пахтачилик саноати
машиналари заводига
тайёрланб, Болгария-
га жўнатилган эди.
Болгар дустларимиз
жуда меҳнатсевар,
уқувли кишилар экан,
ҳамкорликда машина
ва асбоб-ускуналарни
қиска вақт ичида ўр-
натдик. Уртоқ Антон
Ангелов бригадаси за-
водни тўла-тўқис мон-
таж қилишда айниқса
фидокорлик кўрсатиб

ишлади. Яна шу нар-
саини қувонч билан
қайд қилмоқчиманки,
заводнинг бош инжне-
ри ўртоқ Георгий Ата-
натов биз Стара Заго-
ра пахта тозалаш за-
водига ишлаётган ва-
қтинда Тошкентга ке-
либ, момик аяқувчи
машиналарнинг техно-
логия режимини ўр-
натиб қайтди.
Завод ишга тушган
кун ҳеч наҳон ёним-
дан чинмайди. Уша кун
биз болгар дустла-
римиз оғиздан ўзаро
ёрдамимиз авалига жу-
да кўп илқ сўзлар
эшитдик, раҳматнома-
лар олдик. Бизларга
хотина учун турли-
ман қимматбахш буюм-
лар ҳадя қилинди. Бу
— чин дустлик раъ-
зи эди!
Мен гўзал Болга-
риянинг София, Порт
Бургас, Тирново син-
гари шаҳарларида ҳам

бўлганман. Мен қўр-
ган бу жойларнинг
таъриф-таъсифи айт-
ган билан адо бўлмай-
ди. Бу жойлар инҳоят-
да гўзал, шифобахш,
дилрабо.
Биз қаерда бўлмай-
лик, болгар халқининг
совет халқларига бўл-
ган самийи қардош-
лик, дустлик туйғула-
рини хис қилиб тур-
дик. 6 ойлик қисқа
вақт ичида улар билан
тутишганадек яқин
ва янон бўлиб кетдик.
Болгария хотирала-
ри хис қилишда янги
таассуротларден
илиқ турибди. Болгар
халқининг традицион
Миллий байрами кун-
да дуст мамлакат хо-
тираларини эслаш мен
учун жуда мароқли-
дир.
В. ГОНЧАРОВ,
«Ташагоман» заво-
дининг техникни.

ЮКСАЛИШ РАҚАМЛАРИ

САНОАТ. Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 1961 йил-
да 1939 йилга нисбатан 14 марта ўсди. 1961 йилда Болгария
курувчилари ва монтажчилари 213 та саноат объектини эксплу-
атацияга топширдилар. Бу ҳар 41 сонат битта янги ва ре-
конструкция қилинган корхона янги туширилди демакдир.

ИНДУСТРИАЛЛАШТИРИШ. Болгарияда Болгарияда
СССР нинг ёрдами билан В. И. Ленин номидаги металлургия
заводи қурилди. Ҳозир проект қувватига гўра йилга 4 мил-
лион тонна пўлат берадиган Кремлюсовский комбинати қури-
лятир. Бу корхона тўла ишга тушган, Болгария аҳоли жон
бошига пўлат эритишда дунёнинг энг тарақий этган мамлакат-
лари билан тенглашиб олади.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ. Болгария қишлоғида ҳайдала-
ган ерларнинг 98 процентини социалистик сектор эгаллаган.
Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари урушдан олдинги йилга қара-
ганда бир ярим баравар ўсди.

МИЛЛИЙ ДАРОМАД. 1960 йилда қарий 45 миллиард
левни ташкил этди. Бу 1948 йилга нисбатан 2,8 марта кўпдир.
Тўртинчи беш йилда (1961—1965 йиллар) миллий даромад
яна 67 процента кўпайди.

УИ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИ. Болгариянинг ушдан бир аҳолиси
янги уйларида яшамоқда. 1960 йилда Софияда уч миңдан ор-
тқик квартира қурилди, бу йил яна олти миңг квартира уй-
жойини фойдаланишга топшириш аяланштирилган.
Қишлоқларда халқ ҳокимияти йилларида 470 миңга яқин
уй қурилди; тахминан ҳақ икки уйнинг бири янгидир.
ХАЛҚ МАОРИФИ. ВМТ маълумотларига қараганда ўрта
маълумот олганларнинг проценти жиҳатдан Болгария дунёда
биринчи ўринда туради. Мамлакатда тахминан ҳар беш кишидан
бири ўқийди.

Олий ўқув юртларида ҳар йили 6 миңг мутахасисе тарби-
лаб етиштирилади. Эски Болгарияда инженерлар сон 300 дан
ошмас эди, ҳозир бу рақам 14 миңгга яқинлашиб қолган. Мам-
лакатда ҳар 10 миңг киши ҳисобига 77 студент тўғри келади.
Қўшни Грецияда 31, Туркияда эса—19 студент тўғри келади.

Болгария олий ўқув юртлари ҳозир Гвинея, Ироқ, Индо-
незия, Сурия, Судан ва Осеш ҳамда Африқаниннг бошқа мам-
лакатларида келганлардан 800 мутахасисе тайёрламоқда.

САНЪАТ. Эски Болгарияда 10 та драма театри бор эди,
ҳозир эса уларнинг сон 33 тага етган. Илгари битта опера
театри ва симфоний оркестр бўлган бўлса, ҳозирда мамлакат
бешта опера театри, 12 та давлат симфоний оркестрига эга.

АХОЛИ. 1962 йил 2 апрелда Болгария Халқ Республика-
сининг саккиз миллиончи граждани тўғилди (1948 йилда
маълуматда 7 йилликога яқин аҳоли бор эди). Мамлакатда ўр-
тача умр кўриш урушдан ялғирини 52 ёшдан 68 ёшга кўта-
рилди.

ПАХТАНИ МАШИНАДА ТЕРИШНИ ҚАНДАЙ ТАШКИЛ ЭТИШ КЕРАК

Хосилини йиғиб-териб олишни механишанилаш — пахтачилида тегиш ва тадрижнинг досий эволюцияси. Хосилини йиғиб-териб олишда пахта териб техникасида оқилона фойдаланиш меҳнат умумдорлигини оширади, махсулот таннаҳини камайтиради ҳамда терим ишлари шунгагина асосан тезлаштирилади. Бу тролларда транспортда хизмат қилиш ҳуқуқи ага бўлган тролларчилар ишлаши лозим.

Кўчама автоустахоналари тахт қилиб қўйиб, уларни асос-усуналар ва етарли миқдорда запас қисмлар билан таъминлаш келтириб бўлмайдиган вазилади. Кўчама автоустахоналарнинг шифер-слесар, пайвандчи-слесар бўлиши керак. Кўчама автоустахоналар белгиланган графикка мувофиқ пахта терим машиналарининг мураккаб техника қарови ишларини бакарари, камчилларини бартаараф қилади, нуқсонларини тўзатади. «Узелхоттехника» район бўлиминининг барча кўчама автоустахоналари шартномага мувофиқ колхоз ва совхозларнинг пахта терим техникасига хизмат этишга ага сафарбар этилиши лозим.

Машина теримининг усталари машинани регулировка қилиш, сошлаш ва боқаришдаги пахта ни машинада теримни тўғри уюштиришдаги тажрибаларини барча механик-ҳайдовчиларга ўргатишлари учун машина терими оммавий бошлангунга қадар «Узелхоттехника» район бўлиминини хузурида, колхоз ва совхозларда семинарлар ташкил этиш лозим. Ғўза баргини тўғри ишларини асосан 25 сентябрдан тугаллаш керак.

Шу билан бир вақтингда ушбу агрегатлар ҳаракатининг энг қулай схемасини ташлаш ва биринчи терилардан қаторни аниқлаш керак.

СИФАТГА — ЭЪТИБОР

Машина терими вақтида ишнинг сифатли бўлишини таъминлаш, пахтанинг ерга жуда кам (кўпи билан 3—4 процент) тўқилшига эришиш асосий вазифадир.

Бунинг учун машина техника жиҳатидан соз бўлиши, уни яхши регулировка қилиш, қатор оралидан юрганда машинани тўғри боқариш ҳамда машинанинг ўнг гилдириги пахта териб олинадиган қатор орасида юриши қондасига риоя қилиш зарур.

Эталаб шунинг кўтарилмай туриб смена алмашиш вақтидаги техника қарови операцияларининг ҳаммасини бакарари талаб қилинади. Бунда биринчи ва иккинчи сменанинг механик-ҳайдовчилари катнашмоғи керак. Техника қарови

вақтида машинани тозалашга, асосий узелларини мойлашга ва регулировка қилишга алоҳида эътибор бериш зарурдир.

Машинанинг бир-бирига тегиб ишланадиган қисмларини тоза мой билан мойлаш лозим. Шпинделларнинг юзасига, съёмник четига, вентилятор қайиши ва пахтага тегиб турадиган бошқа қисмларга мой тўшмаслиги керак.

Шпинделларнинг қуйи таянчларини тул йўналтирувчи қисм ва оптикателларнинг шарирли панжаларини, химоя муфтасининг втулкаларини мойлашга алоҳида эътибор бериш муҳимдир. Техника қарови вақтида шпинделларнинг беамал айландиган бўлишини, иш тиричларини кенглигини, қайишларнинг таранглигини, чет-қайи съёмникларнинг регулировка қилини алоҳида таъкидлаш лозим. Ана шу узеллар тўғри регулировка қилинса, иш сифатли бўлади.

Барабанлар ўртасидаги тирич қуйидаги кенгликда ўрнатил тавсия қилинади.

Машиналарга хизмат қилиш учун кўчама устахона, мутахассислар, совхоз ишчилари, колхозчилар ажратилиши керак.

Механик-ҳайдовчиларнинг диққат-эътиборини иш сифатини ҳар томонлама яхшилашга қаратиб, яна қолмай, бу иш юзасидан қаттиқ контроль ўрнатил ҳам керак. Колхозларнинг, совхозларнинг раҳбарлари, агрономлар ва бошқа мутахассислар ҳар бир механик-ҳайдовчининг иш сифатини мунтазам текшириб боришлари, улардан озгина бўлса ҳам камчилни дарҳол бартаараф қилишини талаб этишлари лозим.

Ҳар бир бўлда терим тугалланганда сўнг бригада бошлиғи иш сифатини текшириб қабул қилиб олиши шарт. Бунда сифатли ишлаган механик-ҳайдовчилар рағбатлантирилиб турлидир, бранка йул қўвчиларига эса жазоланиши керак.

Механик-ҳайдовчиларнинг социалистик мусобақасини кенг ёйиш машина теримини ташкил этишдаги муҳим вазифадир.

«ХВС-1.2» «СХМ-48М»
30 миллиметр 30-26 миллиметр
28 миллиметр 26-22 миллиметр

«СХМ-48М»
26 миллиметр 28-26 миллиметр
24 миллиметр 22 миллиметр

«СХМ-48М» машинида терилган пахта «ПУ-0.5», «ВТХ-8/2» ёки бошқа юклаш воситаларига прицепларга ортади.

Уруглик пахта ни машинада усимдиклардаги кўсақларнинг ярим оқилданган сўнг териб ва теримини октябрнинг биринчи ўн кунлигида тугаллаш тавсия қилинади. Машина теримига ажратилган майдонларда теримдан олдин барча касал ғўза ва кўсақлардан пахта кўл билан териб олиниши лозим.

Машинада терилган уруглик пахта нам бўлса, офтобда қуритилди ва фаят шундан сўнг қопламасдан тайёрлаш пунктларига жуғатилади.

Гвинея Республикасида «Революция овози» радиостанцияси сўнги сиклолардан ўтказилмоқда. Бу радиостанция Гвинея пойтахти Комакери дегенда Совет Иттифоқининг ёрдами билан барпо қилинган. Станциянинг қуввати иккинчи даражанинг ишга тушарилиши билан 100 киловаттга етди. Суратда: Радиостанциянинг асосий залида. Совет инженер Г. С. Черненко станция бошқарувчи — бош ижнер Дафе ва станция директори Балде билан биргаликда иш планини муҳофиза қилмоқда. А. Званцев фотоси, (ТАСС фотокорреспонденти).

ДАЛАЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ

Далаларни, техникани ва кадрларни пухта тайёрлаш — олинган мажбуриятларни муваффақиятли bajarishning асосий шартидир.

Машина теримига ажратилган далалар қуйидаги талабларга жавоб бериши керак: ғўза бир текис ривожланган ва говлаб кетмаган бўлиши, калтабўғин, хосили барвақт етиладиган, ўсимлик ётиб қолмаган (ётиб қолган ғўзалар 5—10 процентдан ошмаслиги керак) бўлиши лозим.

Дала бегон ўтлардан, айниқса ғўмай, печак ва итузундан тоза бўлиши керак. Бегона ўтлар шпинделларга ўрналиб қолса, терим қийинлашади, ерга пахта кўприк тўқилди ва машинада терилган пахтанинг сифати пасаяди.

УЗЛУКСИЗ УСУЛГА — КЕНГ ЙЎЛ

Пахта теримни агрегатларнинг иш умуми кўп жиҳатдан машина теримининг тўғри ва оқилона ташкил этилишига боғлиқдир. Илгор ҳўжалиқларда — «Малин», «Узбекистон ССР 5 йилгига», «1-Боевот», «Совой», «Хазарбой» совхозларида, Пахтакор райониди «Коммунизм», Янгйўл райониди Киров номили колхозларда ва илгор бригадаларда хосилини механизмлар билан йиғиб-териб олиниши қуйидаги технологияси кенг қўлланилди.

Машинада биринчи терим кўсақларнинг 60 процентни очилганда, иккинчи терим яна 20—25 процент очилганда ўтказилди: сўнг пахтанинг юклаган қисми ва кўрақ ушун машинасида кўрак териб олинди, ерга тўйналган ва чаноқларда қолган пахта об.ҳаво шароитига қараб иккинчи теримдан кейин кўлада йиғиб-териб олинди.

Ниҳоят ғўзалар машиналар билан юлиб олиниб, даладан четта чиқариб қўйилди.

Пигим-терим ишлари ана шу тарзда ташкил этилса, кам меҳнат ва маълум сарфлашда ва иш тез тугалланади.

Машина теримига ажратилган майдонларда пахтанинг кўл билан териб олинишига сира йўл қўйиб бўлмайди. Машина теримини ташкил этишдаги янгилик — узлуқсиз усулни қўлланишдир. Бунда очилган пахта машиналар билан териб олинди ва одам қўли тегмаган ҳолда тайёрлаш пунктларининг бунтларига joyлаштирилди. Бундай прогрессив технология ўтган йили кенг қўлланилди, бу йил эса ҳамма жойда жорий этилиши керак.

Колхоз ва совхозлар пахта ни қоп-қаноренз ташини учун етарли махсус прицепларга эгадирлар. Кўпгина қуритил, тозалаш цехлари қурилди ва жиҳозланди ҳамда бу цехларда машинада терилган пахта дадала қуритилмай ва тозаланмай тўғридан-тўғри келтирилган I, II ва III сорт пахта ни қабул қилиб олиш масаласи ҳал қилинди.

Кўпгина ҳўжалиқлар ва бригадалар хосилини кўп қисмини механизмлар ёрдамида йиғиб-териб олишни мўжизалашган бу йилги шароитда пахта терим машиналаридан тулпалаб фойдаланиш катта аҳамиятга эгадир.

Бу усул қўлланилганда бригадалар биринчилан пахта терим машиналарининг ҳаммаси бир пайкалда ёки ёнма-ён карталарда группа бўлиб ишлаши лозим. Лекин бунда ҳар бир агрегатга маълум жой ажратиб берилди, бу эса ҳар бир механик-ҳайдовчининг ишнинг ҳисобга олиш ва иш сифатини назорат қилиб бориш, совхознинг айрим бўлиминларида ёки колхознинг участкаларида ҳам терим машиналарини группалаб ишлатиш имкониятини беради.

Бир хил марказдаги машиналарни бир группага ажратиб ишлатиш мақсада мувофиқдир. Бу эса машиналарга қараш, уларнинг ишнинг контроль қилиб туриши енгиллаштирилади, пахта ни ташини тўғри ташкил этиш мумкин бўлади.

Ҳар бир группада 3—4 та «ХВС-1.2» ёки 4—5 та «СХМ-48М» машиниси бўлиши қулайдир. Машиналар группасига тажрибали ва эътиборли механиклар таъинлаш зарур.

Машиналар группаси учун ажратилган участка — ёни бир-бирига ёниб бўлган карталар машиналарнинг икки-уч кун давомидида ишлатиш учун етарли бўлиши лозим. Бу участка группадан машиналарнинг сонига қараб бўлаларга ажратиб чиқилди. Ҳар бир бўлак машинанинг бир кечама кундузда ишлаш нормасига тенг бўлиши зарур.

Пахта терим машиналари группасининг раҳбари далалар машинида теримига яхши тайёрланганга ишонч ҳосил қилганда кейинги бригада бошлиғи билан бригадаларда машиналарни ажратилган ерга келтириши ва ҳар бир машинида қайси ер ажратилганлигини кўрсатиб бериши, шунингдек пахта ни қоп-қаноренз ташинидан прицепларни қарғас қўйиш ҳамда бункини қарғас бўшатиш қулайлигини белгилаб чиқиши керак.

ПАХТАНИ КЕЧА-КУНДУЗ ТЕРИШ КЕРАК

Пахта йиғим-теримида ҳар бир соат, ҳар бир минутнинг қадриги етиш керак. Бунинг учун иш кунидан унумли фойдаланиш, терим машиналарини яхши сменда туртириш кўтарилган шунинг муҳими бўлади. Бундан тўғри боқариш ва сўнгги тул пўза берадиган чиқмагунча газни пасайтирмайдилар. Агар бу қондага риоя қилинмаса, эгат бошида ва эгатада ерга пахта кўп тўқилди.

Машина теримининг усталари иш аппаратларининг балаид-паст-лигига қараб созлайдилар, агар иш тўғри боқариш йўли билан ғўза тўлланишига барабарлиги ортади, шпинделларини доимо қараб турадилар, тозалайдилар ва ювадилар, сигналаторлар лампочкасини ҳамда бошқа кўприк приборларининг ишини, шунингдек бункининг тўғри бўлишини диққат билан кузатиб борадилар. Ана шунинг натижасида машиналарни сифатли ишлатиш мумкин.

Шпинделларни, айниқса «СХМ-48М» маркали машина шпинделларини ювиш учун пахта терим машиналарининг ҳар хил гуруппасига таъкидлаш зарур. Бундан тўғри боқариш ва сўнгги тул пўза берадиган чиқмагунча газни пасайтирмайдилар. Агар бу қондага риоя қилинмаса, эгат бошида ва эгатада ерга пахта кўп тўқилди.

Машина теримининг усталари иш аппаратларининг балаид-паст-лигига қараб созлайдилар, агар иш тўғри боқариш йўли билан ғўза тўлланишига барабарлиги ортади, шпинделларини доимо қараб турадилар, тозалайдилар ва ювадилар, сигналаторлар лампочкасини ҳамда бошқа кўприк приборларининг ишини, шунингдек бункининг тўғри бўлишини диққат билан кузатиб борадилар. Ана шунинг натижасида машиналарни сифатли ишлатиш мумкин.

Шпинделларни, айниқса «СХМ-48М» маркали машина шпинделларини ювиш учун пахта терим машиналарининг ҳар хил гуруппасига таъкидлаш зарур. Бундан тўғри боқариш ва сўнгги тул пўза берадиган чиқмагунча газни пасайтирмайдилар. Агар бу қондага риоя қилинмаса, эгат бошида ва эгатада ерга пахта кўп тўқилди.

Машина теримининг усталари иш аппаратларининг балаид-паст-лигига қараб созлайдилар, агар иш тўғри боқариш йўли билан ғўза тўлланишига барабарлиги ортади, шпинделларини доимо қараб турадилар, тозалайдилар ва ювадилар, сигналаторлар лампочкасини ҳамда бошқа кўприк приборларининг ишини, шунингдек бункининг тўғри бўлишини диққат билан кузатиб борадилар. Ана шунинг натижасида машиналарни сифатли ишлатиш мумкин.

ПАХТАНИ КЕЧА-КУНДУЗ ТЕРИШ КЕРАК

Пахта йиғим-теримида ҳар бир соат, ҳар бир минутнинг қадриги етиш керак. Бунинг учун иш кунидан унумли фойдаланиш, терим машиналарини яхши сменда туртириш кўтарилган шунинг муҳими бўлади. Бундан тўғри боқариш ва сўнгги тул пўза берадиган чиқмагунча газни пасайтирмайдилар. Агар бу қондага риоя қилинмаса, эгат бошида ва эгатада ерга пахта кўп тўқилди.

Машина теримининг усталари иш аппаратларининг балаид-паст-лигига қараб созлайдилар, агар иш тўғри боқариш йўли билан ғўза тўлланишига барабарлиги ортади, шпинделларини доимо қараб турадилар, тозалайдилар ва ювадилар, сигналаторлар лампочкасини ҳамда бошқа кўприк приборларининг ишини, шунингдек бункининг тўғри бўлишини диққат билан кузатиб борадилар. Ана шунинг натижасида машиналарни сифатли ишлатиш мумкин.

Шпинделларни, айниқса «СХМ-48М» маркали машина шпинделларини ювиш учун пахта терим машиналарининг ҳар хил гуруппасига таъкидлаш зарур. Бундан тўғри боқариш ва сўнгги тул пўза берадиган чиқмагунча газни пасайтирмайдилар. Агар бу қондага риоя қилинмаса, эгат бошида ва эгатада ерга пахта кўп тўқилди.

Машина теримининг усталари иш аппаратларининг балаид-паст-лигига қараб созлайдилар, агар иш тўғри боқариш йўли билан ғўза тўлланишига барабарлиги ортади, шпинделларини доимо қараб турадилар, тозалайдилар ва ювадилар, сигналаторлар лампочкасини ҳамда бошқа кўприк приборларининг ишини, шунингдек бункининг тўғри бўлишини диққат билан кузатиб борадилар. Ана шунинг натижасида машиналарни сифатли ишлатиш мумкин.

МЕХНАТ ТЎҒРИ ҲИСОБГА ОЛИНСИН

Механик-ҳайдовчилар ишнинг ҳисобга олиниши тўғри ташкил этилиши аҳамияти каттадир. Ҳар бир механик-ҳайдовчи ўз ишнинг натижасини асос, балки ўрталари иш натижасини ҳам билиши керак.

Пахта тайёрлаш пунктига топширилган ва қандиш пахта қанча аниқлиги маълум бўлса, ҳар бир механик-ҳайдовчининг терим пахта ни мунамавл аниқлашди. Шунингдек ҳар бир механик-ҳайдовчи ўз сменасида қанча майдондаги пахта ни терилганлиги ҳам ҳисобга олиб бориш керак. Бу эса иш кундан қандай фойдаланилганлигини, гентаридан қанча пахта териб олинганлигини аниқлашга, қанча сифатли ва мойлаш материаллари сарфланганлигини тўғри ҳисобга олишга ёрдам беради.

Биринчи ва иккинчи теримда ҳар сменда терилган пахтанинг миқдори ва қанча майдондаги қосил териб олинганлиги куйи сифатли жамланмай, маълум бошлангун ҳар кун механик-ҳайдовчининг шахсий дафтрасига ёзиб борилиши шарт.

Ҳар бир колхоз ва совхозда пахта терим машиналарининг марказига қараб табақалаштирилган, техника жиҳатдан асосланган смена нормаси белгиланиши керак. Смена нормаси ҳисобдорликка, кўсақларнинг очилиш даражасига ва эгатнинг узунлигига қараб белгиланади.

Йиғим-терим ишларини ташкил этиш пайтида техника хавфсизлиги қондаларига қатъий риоя қилишга алоҳида эътибор берилиши лозим.

Иш бошлангунга қадар ҳар бир механик-ҳайдовчининг пахта терим ва кўрак терим машиналарига, кўсақ чўвиш ва юклаш агрегатига, тракторларда ва прицепда ишлайдиган ҳар бир механик-ҳайдовчининг, ишчи ва колхозчининг техника хавфсизлиги қондалари билан таништирилиши лозим.

Тунги сменда тажрибали механик-ҳайдовчи ишлатиш зарур.

ОДАТДАН ТАШҚАРИ ТЕЗ БЕРИЛГАН ЖАВОБ

ПАРИЖ, (ТАСС). «У-2» самолёти совет chegarасини бузганлиги мусобақати билан Совет ҳукуматининг норозилик нотасига Қўшма Штатлар жуда тез жавоб берганлигини «Франс-сувар» газетаси алоҳида қайд қилмоқда.

«Американин жавоби, деб ёздаи газета, 4 сентябрдаёқ кеңкуруш Москвага бориб етди... Бу жавобни уэр деса ҳам чакки бўлмайди.

АҚШ жавобининг мулойимлик билан ёзилганлиги, шунингдек одатдан ташқари тез жавоб берилганлиги, деб таъкидлайди «Франс-сувар» газетаси, Кенеди ўз ўтмиши Эйнштейннинг ҳатосини тақрирламоқчи эмаслигини кўрсатиб турибди. Маълумин, Эйнштейн Пауэрнинг «У-2» самолётидан машум учинини аввал раб қилиб, кейин эса, маълум қилган эди. Юш жоғаро сабабли Парижда юшқас дорада ўтказилган кенди, гап бароб бўлган эди ва Шарқ билан Габр ўртасиди мусобақатларда фаваққола жонди қирис вужудга келган эди».

АҚШДА ИШСИЗЛИК ЎСИБ БОРМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Ассошиэтед Пресс агентлиги мухбирининг Вашингтондан хабар беришича, АҚШ меҳнат министрлиги мамлакатдаги ишсизлар сонини барча ишчи кўчаларининг 5,3 процентидан 5,8 процентига етганлигини эълон қилган.

КОСМОНАВТ УЧУВЧИЛАРНИНГ МИННАТДОРЧИЛИГИ

«Восток-3» ва «Восток-4» космонавтида группа бўлиб қилган павозимиз мусобақати билан бизга самимий тўбаниқлар ва яхши тилақлар йўллаганликдари учун Совет Иттифоқининг ва чет мамлакатларнинг жамоат ташкилотлари ҳамда барча граждандарига чин қўйилган миннатдорчилик изҳор қиламиз.

Совет Иттифоқининг космонавти ўзлаштирилган янги галабаси — қаҳрамон халқимиз коммунизм қурилишида эришган муваффақиятларининг, совет фани ва техникисини эришган қудратли тараққиётининг натижасидир.

Жонжон Коммунистнинг партианик гамхўрлиги ва меҳрибонлигини, ан йўлдан қаймас совет космонавти олимлар, конструкторлар, инженерлар, ишчиларнинг даҳоси ва меҳнати билан яратилган келарларда Коинот бўшлиқларига янги йўллар соладилар. Ватанимизга янги шон-шўҳрат келтирадилар.

Биз партиа ва ҳукуматнинг янги топшириқларини бакарарига таъбиримиз.

А. НИКОЛАЕВ,
П. ПОЛОВИЧ.

СССР космонавт — учувчилари, 1962 йил, 7 сентябрь.

МАШИНАЛАР ТУЛА ТАХТ БЎЛСИН

Илгор ҳўжалиқлар, механик-ҳайдовчилар машиналарни пахта теримига хозирдаёқ тайёрлаб қўйиладир. Бироқ, аниқгина колхоз ва совхозларда «Узелхоттехника» район бўлиминининг усталарининг назорат қилиб туриши енгиллаштирилади, пахта ни ташини тўғри ташкил этиш мумкин бўлади.

Ҳар бир группада 3—4 та «ХВС-1.2» ёки 4—5 та «СХМ-48М» машиниси бўлиши қулайдир. Машиналар группасига тажрибали ва эътиборли механиклар таъинлаш зарур.

Машиналар группаси учун ажратилган участка — ёни бир-бирига ёниб бўлган карталар машиналарнинг икки-уч кун давомидида ишлатиш учун етарли бўлиши лозим. Бу участка группадан машиналарнинг сонига қараб бўлаларга ажратиб чиқилди. Ҳар бир бўлак машинанинг бир кечама кундузда ишлаш нормасига тенг бўлиши зарур.

Пахта терим машиналари группасининг раҳбари далалар машинида теримига яхши тайёрланганга ишонч ҳосил қилганда кейинги бригада бошлиғи билан бригадаларда машиналарни ажратилган ерга келтириши ва ҳар бир машинида қайси ер ажратилганлигини кўрсатиб бериши, шунингдек пахта ни қоп-қаноренз ташинидан прицепларни қарғас қўйиш ҳамда бункини қарғас бўшатиш қулайлигини белгилаб чиқиши керак.

МАШИНАЛАР ТУЛА ТАХТ БЎЛСИН

Илгор ҳўжалиқлар, механик-ҳайдовчилар машиналарни пахта теримига хозирдаёқ тайёрлаб қўйиладир. Бироқ, аниқгина колхоз ва совхозларда «Узелхоттехника» район бўлиминининг усталарининг назорат қилиб туриши енгиллаштирилади, пахта ни ташини тўғри ташкил этиш мумкин бўлади.

Ҳар бир группада 3—4 та «ХВС-1.2» ёки 4—5 та «СХМ-48М» машиниси бўлиши қулайдир. Машиналар группасига тажрибали ва эътиборли механиклар таъинлаш зарур.

Машиналар группаси учун ажратилган участка — ёни бир-бирига ёниб бўлган карталар машиналарнинг икки-уч кун давомидида ишлатиш учун етарли бўлиши лозим. Бу участка группадан машиналарнинг сонига қараб бўлаларга ажратиб чиқилди. Ҳар бир бўлак машинанинг бир кечама кундузда ишлаш нормасига тенг бўлиши зарур.

Пахта терим машиналари группасининг раҳбари далалар машинида теримига яхши тайёрланганга ишонч ҳосил қилганда кейинги бригада бошлиғи билан бригадаларда машиналарни ажратилган ерга келтириши ва ҳар бир машинида қайси ер ажратилганлигини кўрсатиб бериши, шунингдек пахта ни қоп-қаноренз ташинидан прицепларни қарғас қўйиш ҳамда бункини қарғас бўшатиш қулайлигини белгилаб чиқиши керак.

МАШИНАЛАР ТУЛА ТАХТ БЎЛСИН

Илгор ҳўжалиқлар, механик-ҳайдовчилар машиналарни пахта теримига хозирдаёқ тайёрлаб қўйиладир. Бироқ, аниқгина колхоз ва совхозларда «Узелхоттехника» район бўлиминининг усталарининг назорат қилиб туриши енгиллаштирилади, пахта ни ташини тўғри ташкил этиш мумкин бўлади.

Ҳар бир группада 3—4 та «ХВС-1.2» ёки 4—5 та «СХМ-48М» машиниси бўлиши қулайдир. Машиналар группасига тажрибали ва эътиборли механиклар таъинлаш зарур.

Машиналар группаси учун ажратилган участка — ёни бир-бирига ёниб бўлган карталар машиналарнинг икки-уч кун давомидида ишлатиш учун етарли бўлиши лозим. Бу участка группадан машиналарнинг сонига қараб бўлаларга ажратиб чиқилди. Ҳар бир бўлак машинанинг бир кечама кундузда ишлаш нормасига тенг бўлиши зарур.

Пахта терим машиналари группасининг раҳбари далалар машинида теримига яхши тайёрланганга ишонч ҳосил қилганда кейинги бригада бошлиғи билан бригадаларда машиналарни ажратилган ерга келтириши ва ҳар бир машинида қайси ер ажратилганлигини кўрсатиб бериши, шунингдек пахта ни қоп-қаноренз ташинидан прицепларни қарғас қўйиш ҳамда бункини қарғас бўшатиш қулайлигини белгилаб чиқиши керак.

МАШИНАЛАР ТУЛА ТАХТ БЎЛСИН

Илгор ҳўжалиқлар, механик-ҳайдовчилар машиналарни пахта теримига хозирдаёқ тайёрлаб қўйиладир. Бироқ, аниқгина колхоз ва совхозларда «Узелхоттехника» район бўлиминининг усталарининг назорат қилиб туриши енгиллаштирилади, пахта ни ташини тўғри ташкил этиш мумкин бўлади.

Ҳар бир группада 3—4 та «ХВС-1.2» ёки 4—5 та «СХМ-48М» машиниси бўлиши қулайдир. Машиналар группасига тажрибали ва эътиборли механиклар таъинлаш зарур.

Машиналар группаси учун ажратилган участка — ёни бир-бирига ёниб бўлган карталар машиналарнинг икки-уч кун давомидида ишлатиш учун етарли бўлиши лозим. Бу участка группадан машиналарнинг сонига қараб бўлаларга ажратиб чиқилди. Ҳар бир бўлак машинанинг бир кечама кундузда ишлаш нормасига тенг бўлиши зарур.

Пахта терим машиналари группасининг раҳбари далалар машинида теримига яхши тайёрланганга ишонч ҳосил қилганда кейинги бригада бошлиғи билан бригадаларда машиналарни ажратилган ерга келтириши ва ҳар бир машинида қайси ер ажратилганлигини кўрсатиб бериши, шунингдек пахта ни қоп-қаноренз ташинидан прицепларни қарғас қўйиш ҳамда бункини қарғас бўшатиш қулайлигини белгилаб чиқиши керак.

МАШИНАЛАР ТУЛА ТАХТ БЎЛСИН

Илгор ҳўжалиқлар, механик-ҳайдовчилар машиналарни пахта теримига хозирдаёқ тайёрлаб қўйиладир. Бироқ, аниқгина колхоз ва совхозларда «Узелхоттехника» район бўлиминининг усталарининг назорат қилиб туриши енгиллаштирилади, пахта ни ташини тўғри ташкил этиш мумкин бўлади.

Ҳар бир группада 3—4 та «ХВС-1.2» ёки 4—5 та «СХМ-48М» машиниси бўлиши қулайдир. Машиналар группасига тажрибали ва эътиборли механиклар таъинлаш зарур.

Машиналар группаси учун ажратилган участка — ёни бир-бирига ёниб бўлган карталар машиналарнинг икки-уч кун давомидида ишлатиш учун етарли бўлиши лозим. Бу участка группадан машиналарнинг сонига қараб бўлаларга ажратиб чиқилди. Ҳар бир бўлак машинанинг бир кечама кундузда ишлаш нормасига тенг бўлиши зарур.

Пахта терим машиналари группасининг раҳбари далалар машинида теримига яхши тайёрланганга ишонч ҳосил қилганда кейинги бригада бошлиғи билан бригадаларда машиналарни ажратилган ерга келтириши ва ҳар бир машинида қайси ер ажратилганлигини кўрсатиб бериши, шунингдек пахта ни қоп-қаноренз ташинидан прицепларни қарғас қўйиш ҳамда бункини қарғас бўшатиш қулайлигини белгилаб чиқиши керак.

МАШИНАЛАР ТУЛА ТАХТ БЎЛСИН

Илгор ҳўжалиқлар, механик-ҳайдовчилар машиналарни пахта теримига хозирдаёқ тайёрлаб қўйиладир. Бироқ, аниқгина колхоз ва совхозларда «Узелхоттехника» район бўлиминининг усталарининг назорат қилиб туриши енгиллаштирилади, пахта ни ташини тўғри ташкил этиш мумкин бўлади.

Ҳар бир группада 3—4 та «ХВС-1.2» ёки 4—5 та «СХМ-48М» машиниси бўлиши қулайдир. Машиналар группасига тажрибали ва эътиборли механиклар таъинлаш зарур.

Машиналар группаси учун ажратилган участка — ёни бир-бирига ёниб бўлган карталар машиналарнинг икки-уч кун давомидида ишлатиш учун етарли бўлиши лозим. Бу участка группадан машиналарнинг сонига қараб бўлаларга ажратиб чиқилди. Ҳар бир бўлак машинанинг бир кечама кундузда ишлаш нормасига тенг бўлиши зарур.

Пахта терим машиналари группасининг раҳбари далалар машинида теримига яхши тайёрланганга ишонч ҳосил қилганда кейинги бригада бошлиғи билан бригадаларда машиналарни ажратилган ерга келтириши ва ҳар бир машинида қайси ер ажратилганлигини кўрсатиб бериши, шунингдек пахта ни қоп-қаноренз ташинидан прицепларни қарғас қўйиш ҳамда бункини қарғас бўшатиш қулайлигини белгилаб чиқиши керак.

МАШИНАЛАР ТУЛА ТАХТ БЎЛСИН

Илгор ҳўжалиқлар, механик-ҳайдовчилар машиналарни пахта теримига хозирдаёқ тайёрлаб қўйиладир. Бироқ, аниқгина колхоз ва совхозларда «Узелхоттехника» район бўлиминининг усталарининг назорат қилиб туриши енгиллаштирилади, пахта ни ташини тўғри ташкил этиш мумкин бўлади.

Ҳар бир группада 3—4 та «ХВС-1.2» ёки 4—5 та «СХМ-48М» машиниси бўлиши қулайдир. Машиналар группасига тажрибали ва эътиборли механиклар таъинлаш зарур.

Машиналар группаси учун ажратилган участка — ёни бир-бирига ёниб бўлган карталар машиналарнинг икки-уч кун давомидида ишлатиш учун етарли бўлиши лозим. Бу участка группадан машиналарнинг сонига қараб бўлаларга ажратиб чиқилди. Ҳар бир бўлак машинанинг бир кечама кундузда ишлаш нормасига тенг бўлиши зарур.

Пахта терим машиналари группасининг раҳбари далалар машинида теримига яхши тайёрланганга ишонч ҳосил қилганда кейинги бригада бошлиғи билан бригадаларда машиналарни ажратилган ерга келтириши ва ҳар бир машинида қайси ер ажратилганлигини кўрсатиб бериши, шунингдек

